

ሀገርና ጩታላሁብ ች በክልሉ ኢኮሚ ግግ ከ እንዲ በ ክ ሞቹ ሆኔ ችን ለመፍ ለ ጩታላሁብ ችም ባፈ መ ለ ን ልክ ሚ እንዲሆ ማመቻቸ ከክልሉ መንግ ለሚ በ ፣

አ አደ ች፣ አ ብ አደ ችና ከፊል አ ብ አደ ች እንዲሆም ሀብ አፍ ደ ኢን መን መ ጋገ ለሚፈልጉ ኢን ች በግል ም በ ደ ጀ ሁኔ ደ ኢን መን በማ ጋገ በኢን መን እን በማ ፍ ሚ ች በማድ ግ በክልሉ ኢኮ ሚ ግግ ድ ቸ ን እንዲ ለማድ ግ በ ለ መልኩ ለደገፋ ሚችሉበ ን ህጋ ዓ መ ጋ አ ፈላጊ ሆ በመገ

ደቡብ ኢ ክልላ መንግ ኢን መን አ ዳደ ን ለመ ን አ ጅ፣ መ ኢድ ጎ ግባ ን ለመፈ ም ኢን መን አ ዳደ ሕግ ማ አ ፈላጊ ሆ በመገ ኢን መን አ ዳደ ደንብ ..... አ ጋጅ ል

ክፍል አንድ

ላላድንጋጌ ች

1. አጭ ዕ

ሀደንብ" ደቡብ ኢ ክልላ መንግ ኢን መን አ ዳደ ማ ፈ ሚ ደንብ -----
--" ብሎ ሊ ችላል

2. ጓሜ

ሉአገባብ ሌላ ጉም ሚ ካልሆነ በ ሀደንብ -

1) "አ ጅ" ማለ ኢን መን አ ዳደ አ ጅ ----- ነ

2) በ ሀደንብ ሉ ላ ለ ለ ለ ጎች በአ ጅ ቸ ን ጉም ሉ

3. አገላለ

በ ሀደንብ በ ንድ ገለ ል ንም ጩም ል:

4. ፈ ሚነ ን

በሌላ ሕግ በ ለ ሁኔ ደንገገ ካልሆነ በ ፣ ሀ ኢን መን አ ዳደ ን ለመ ን ን

አ ጅ መ ደ ገ ደንብ ሆን በክልሉ በሚከናወኑ ኢን መን ችፍ በኢን መን ግባ ሚና ባላቸ ክልሉ መንግ አካላ እና በክልሉ በኢን መን ላ ማ ባለሀብ ት ሁሉ ላ ፈ ሚነ ል

5. ኢን መን ዓላማ ት

ደቡብ ኢ ክልላ መንግ ኢን መን ዓላማ ፈ ን፣ አካ ት እና ነ ለ ኢኮ ሚ እና ማህበ ልማ እንዲ በማድ ግ ክልሉን ሕ ቦቶ ደ ጃ ማ ል ሆ ሚከ ሉ ን ት ጨም ል

- 1) በል አም ት እና አ ቻ ልማ ፎቶ ኢን መን ን በማ ደግ ክልላ ኢኮ ሚ ዳዳ ነ ንማ ናከ
- 2) ለአካባቢ ማህበ ብ ፊ እና ለ ዕድል መፍ እና ለክልሉ ዕድገ ሚ ፈልገ ን ዕ ፣ ክህሎ እና ክ ሎጂ ግግ ማም
- 3) ጭ ም ትን እና አገልግሎ ትን በመ ን፣ በዓ ነ እና በ እንዲጨም በማበ ጭ ምን ግ ንማ ደግ
- 4) ከ ጭ ሚገቡ ም ትን በአገ በማም ጭ ምን ንማዳን
- 5) በአገ ኢኮ ሚ ልማ ግል ክ ንሚና ማ ደግ
- 6) ክልሉን ፈ ፣ ባህል እና ሌሎቶ ሀብ ት ም ላ ማ ል እና ማልማ
- 7) ማህበ እና አካባቢ በ እ ትን ሚከ ሉ እና አ ን አ ላቸ ኢን መን ትን ማበ

6. መ መ ሆ ት

በክልሉ ሚካሄደ ማን ም ኢን መን በሚከ ሉ መ መ ሆ ት ላ ሚመ ሆናል -

- 1) በክልሉ ሚካሄድ ማን ም ኢን መን ፈ ን፣ ሁሉን አ ፍ እና ነ ለ እድገ ና ልማ ን ሚ ጋግ መሆን አለበ
- 2) ማን ም ኢን መን ለክልሉ ሕ ብ እድል ሚፈ ፣ እ ና ክ ሎጂ

ግግ ን ሚ ፋፋ መሆን አለበት

3) ማን ም ኢን መን አካባቢ ዕ ግምገማላ መ እና በ ና እና አካባቢ ላ ጉዳ በማ ከ ል መልኩ መከና ን አለበት

4) በክልሉ ሚካሄድ ማን ም ኢን መን በሀገ ኦ ፍ እና በክልል ደ ጃ ከ ሕጎች ጋ በሚ ም ሁኔ መፈ ም አለበት

5) ማን ም ኢን መን ብአ መብ ቶን ሚ ከብ ም ክልሉን ማህበ ብ እ እና ግ ማ መሆን አለበት

6) ማን ም ባለሀብ ከኢን መን ጀክ ጋ በ ማህበ ግዴ ን መ አለበት

7. ኢን መን ላ ሊ ማ ሚቶሉ አካላ

1) ኢን መን በሚከ ሉ አካላ ሊከና ን ቶላል -

ሀ) በግል ባለሀብ

(ለ) በ ካ ል ባለ ኦ አደ ፣ ኦ ብ አደ ም ከፊል ኦ ብ አደ

(ሐ) አግባብነ ባለ ሕግ መ በ መ ንግድ ድ ጅ

(መ) አግባብነ ባለ ሕግ መ በ ሙ ሕብ ማህበ

( ) አግባብነ ባለ ሕግ መ በ መ መንግ ልማ ድ ጅ

( ) በ ጋገ እነ ና ን ኢን ቶ

2) በ ህ አን ን አን (1) መ ኢን መን ቶን ሚ ከና ን አካል በንግድ ሕጉ ም በሌላ አግባብነ ባለ ሕግ መ መመ ገብ አለበት

3) በ ሁ አን ን አን (1) እና (2) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ በክልሉ መንግ መ ባሉ መንግ ልማ ድ ጅ ቶ ም ኦዲ በማ ም ከግል ክ ጋ በመ ና ጀ በኢን መን ቶላ ለመ ፍ ሚቶላ ሚከ ሉ ን መ ፈ ቶ ሚላብቻ ነ -

(ሀ) መንግ ልማ ድ ጅ ና ግል ባለሀብ ኦብ በ ንጅ ለመ በሕግ ደ ል ነድ መ

(ለ) በኢን መን ለመ ማ ሚ ችል ካ ል ጋ ሀም ከመ (50%) መ አለበ

(ሐ) ኢን መን ሚመ በ መ ዳደ ደንብ በፍ ድቤ ደ ቸ

(መ) አ ላ ኢን መን ፈ ድለመ ድባለሀብ ሚ በ በ ንመ ፈ በ ጨማ ነ ሚሉ በ ንጅ መ እንዲችሉ ፈ ዳል

ክፍል ሁለ

ኢን መን ጀክ መ በ ፣ ማ እና መ ን ን ዓ

8. ኢን መን ጀክ አ ባበል

1) ማን ም ኢን መን ን ማካሄድ ሚፈልግ በሕግ ደነገገ ን መ ፈ በማሟላ ማመልከቻ ን ለኢን መን ቢ ም በ ደ ጃ ላለ ኢን መን አ ዳደ መ ሊ ብ ችላል

2) ቢ ም መ ሚ በ ን ኢን መን ሚ ናግደ ል ን ለ አካል በከ ማ ላን ም ገ መ አ ም ዕ ድ ላ በመመ ለኢን መን አገልግሎ ባ ጋጀ ና ቦ ዱ ባ ደ መ ላ በመመ ብቻ ሆናል ጋጀ መ ከሌለ ጀክ ማ ናገድ አ ፈ ድም

3) በ ህ አን ን አን (2) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ በኢን መን ቦ ዱ ብቻ ለአገ ና ለክልሉ ላ ሜ ለ ኢን መን ጀክ መሆ ካመነበ ፣ አ ድም መ ባ ጋጀም እንኳን ጀክ ን ለማ ናገድ መ እንዲ ጋጅለ ደ ጋል

4) በ ህ አን ን አን (3) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ መ ባለ ጋጀበ ሁኔ ሚ ናገድ ጀክ ሚከ ሉ ን ሂደ ች እንዲከ ል በ ህ ደንብ ደንገንል -

(ሀ) ለኢን መን ቦ ዱ ቦ ሁን ገ ጀክ መ ሊገ ደ ሚችልበ አ ዳደ መ በደብዳቤ መ ል

(ለ) መ ለ ጀክ አ ጋጅ ማ ብ ሚችል አ ዳደ መ በኢን መን አ ፈ ሚ ኮሚ በማ ን በ ሉጉባኤ አ ደግፎ ለኢን መን ቢ በአ አም (15) ና ባል

(ሐ) ቢ በለ ን ጀክ በመ ፈ መ በአም (5) ና በመገምገም ከ ኔ አ ጋ ለኢን መን ቦ ድ ባል

(መ) በቦ ዱ ነ ጀክ ባለሀብ መ ን እንዲ ከብና ኢን መን ፈ ድ እንዲ በደብዳቤ በመግለ ፈ ድለ ል

( ) ከአ ም በላ ሆነ ችግ ካላጋ መ በ መ መ ን ጋገ ኦ ዳደ መ ከባለሀብ ጋ ኢን መን ል በመግባ በአ ባ አም (45) ና መ ለባለሀብ በማ ከብ ባለሀብ ኢን መን ፈ ድ ኦ ደ ልማ እንዲገባ ምቹ ሁኔ መፍ አለበ

5) ማን ም አዲ ሆነ ነባ ኢን መን ን ማ 44 ሚፈልግ ኢን መን ጀክ ኦ ጭነ በኢን መን ቢ ገመገምና በቦ ድመ በደብዳቤ ገለ ለ ኢን መን መ ክቦ ደ መ ማ ኦ ችልም

6) ኢን መን ጀክ ፈ ድ ለማግ ሚ ችል መ ፈ ህን ደንብ ለማ ፈ ም በሚ መመ ናል

9. ኢን መን ጀክ ድድ

ኢን መን ጀክ ድድ በሚከ ለ መልኩ ካሄዳል -

- 1) ከ ማ ኢን መን መ ለባለሀብ ሚ በ ድድ ንፍብቻ ነ
- 2) ኢን መን ጀክ ች ድድ ኮሚ በቢ ማል
- 3) ጀክ ገምጋሚ ኮሚ ለ ድድ ሚ በ ኢን መን ጀክ ችን ገምግሞ ለ ድድ ባል
- 4) ጀክ ድድ መ ፈ ና አፈ ምን መመ ህንደንብ መ አድ ጎ ል
- 5) ዳዳ ች በ ማ መ ጀክ እ ደቻቸ ን በቢ ድ -ገ ም በአካል በመገ በአ አም (15) ና ማ ገባ እና መመ ገብ አለባቸ
- 6) ቢ በቢ ድ -ገ ፣ በማ ሌዳ እና ፊ ፋን ባለ ሚዲ ኦ መ ገቡ ን እጩ ች በማ በአ አም (15) ና ለአመልካቾች ማ አለበ

10. በምደባ መ ሚ ገ ከ ማ ኢን መን ጀክ ች

በ ህ ደንብ አን (8) መለከ እንደ በ ሆ ፣ ሚከ ሉ ኢን መን ጀክ ች ለ ድድ ሊ ናገዱ ችላሉ

- 1) በሀገ ች መካከል ለ ካ ፣ ኢኮ ሚ ም ማህበ ግን ነ ች ለማ ናከ ፋ ዳቸ ጎላ መሆ መነ ጀክ
- 2) በሀገ ኦ ፍም ሆነ በክልል ደ ጀ ዲ ሎማ እን ችን ለማ ናከ በክልሉ በኢን መን ች ለመ ማ ፍላጎ ላቸ እና ጀክ ች ቡ ባለሀብ ች
- 3) ገ መካከለ ፣ አነ ና ን ኢን ች
- 4) ከሕብ ማህበ ፊ ና ላቸ ማህበ ፣ ኒ ችና ኮ ች
- 5) በሕግ አግባብ ናጂ መንግ ልማ ድ ጅ ና ባለሀብ ም
- 6) ኦ አደ ፣ ኦ ብ አደ እና ከፊል ኦ ብ አደ ች ከመንግ ኦ ዳደ ሞዴል መሆናቸ ን ህጋ ማ ጋገጫ ማ ብ ሚችሉ ች

ድ ጅ ች ን በካ ል፣ በአገልግሎ ኦ ና በም ማም ከሀም ከመ (50%) በላ አልም ቢ ን እ ከ 50% ለደ ሚችሉ ን ም ማነ ም አገልግሎ ኦ ኦ ም ለማ ደግ፣ ለማ ልና ለማ 44 ዕ ድ ቡነባ ጀክ ች

11. ኢን መን ጀክ መ ፈ ቾ

1) ኢን መን ጀክ ሚ ብ ሚከ ሉ ን መ ፈ ቾ ማሟላ በ -

(ሀ) ና ኢን መን ጀክ አ ጭነ እ ድ

(ለ) መነ ካ ልቢ ን 25,000,000.00 (ሃ ኦም ሚሊ ን) ብ ማ ብ አለበ

(ሐ) ከመነ ካ ሉ ቢ ን ላ ከመ (30%) መሆ ን ሚገል ና በ ለ ድ (6) ን ባንክ እን ማ ጋገጫ እና ም ክ ምደ ማ ብ አለበ

2) በአገ ባለሀብ ሚ ብ ኢን መን ለ ሁ ግባ ጋጀ ሑፍ ም ኤሌክ ኒክ ማመልከቻ በመሙላ ከሚከ ሉ ነዶች ጋ አግባብነ ላለ ኢን መን መ ቤ ማ ብ አለበ

(ሀ) ማመልከቻ በ በ ኪል ከሆነ ሕጋ ክልና ል ን ማ ጋገጫ ነድ ጂ

(ለ) ኢን መን ሚካሄደ በግለ ብ ከሆነ ግለ ቡ መ ካ ድ ጂ ም አገ ባለሀብ ነ መብ ሚ መ ካ ድ ጂ ም ሌሎች ነዶች ጂ (መንጃ ፈ ድ፣) እና ብ ጊ ፎ መ ን ላቸ መ ጉ ድፎ ግ ፎች

(ሐ) ኢን መን ሚካሄደ በንግድ ማህበ ከሆነ በባለ ል መ ገበ ማህበ መመ ቻ ሁፍ፣ መ ዳደ ደንብና ንግድ ፈ ድ ም ገባ ጂ ችና አ ኪ ጅ ብ ጊ መ ን ላቸ መ ጉ ድፎ ግ ፎች

(መ) ኢን መን ሚካሄደ በሕብ ማህበ ከሆነ ል ን ካለ አካል ም ክ አግባብ ባለ ሕግ መ መሆ ን ሚገል ማህበ መመ ቻ ሁፍና መ ዳደ ደንብ ጂ

( ) ኢን መን ሚካሄደ በ ጋገ ኢን ከሆነ ጋገ በ ም ክ ነ ና ድጋፍ ደብዳቤ ጂ

( ) ኢን መን ሚካሄደ በአ አደ ፣ በአ ብ አደ ም በከፊል አ ብ አደ ከሆነ በኢን መን መ ፍ ሚችሉበ መ ፈ ን ማሟላ ን ሚ ጋግ አካባቢ አ ዳድ መ ማ ጋገጫ ደብዳቤ

( ) ኢን መን ሚካሄደ በአ አደ ፣ በአ ብ አደ ም በከፊል አ ብ አደ ና ባለሀብ በ ንጅ ከሆነ በ ንጅ እንዲ መ በ ህጋ ልና መ ዳደ ደንብ ጂ

( ) ኢን መን ሚካሄደ በመንግ ልማ ድ ጅ ከሆነ መመ ቻ ሁፍና መ ዳደ ደንብ ጂ

( ) ኢን መን ሚካሄደ በመንግ ልማ ድ ጅ ና ባለሀብ በ ንጅ ከሆነ በ ንጅ እንዲ መ በ ህጋ ልና መ ዳደ ደንብ ጂ

(በ) ኢን መን ጀክ አካባቢ ን ግምገማ ሚ ፈልገ ፍ ሆነ አግባብነ ባለ ደንና አካባቢ በ መ ቤ ማ ጋገጫ ማ ብ አለበ

( ) ባለሀብ ሚ በ ጀክ ዕ ድ አግባብነ ባለ አማካ ድ ጅ ጋጀ መሆ ን

ማ ጋገጫ መ አለበ

3) በ ጨሀገ ሳለሀብ ሚ ኢን መን ፈ ድ

(ሀ) ጨ ሳለሀብ ኢን መን ፈ ድ ሚ በ ለፌዴ ል ኢን መን ኮሚ ን መሆ እንደ በ ሆ ፣ ከኮሚ ደ ን ፈ ድ በክልሉ ሚ ማ ከሆነ ደ ኢን መን ቢ ሰማ መ ገብ አለበ

(ለ) በክልሉ ኢን መን ቢ ል መ ገበ ጨ ሳለሀብ ኢን መን በክልሉ ዕ ና ኦ ሞ

(ሐ) ማን ሞ ጨ ሳለሀብ በፌዴ ል ኢን መን ኮሚ ን ሕጋ መ ቶን ሟላ መሆ ከኮሚ ድጋፍ ደብዳቤ ማ ጋገጫ ካለ ከኢን መን ቢ ፈ ድ መ ድ ቶላል

4) ኢን መን ሚካሄደ በ ጨ ሳለሀብ ና በአገ ሳለሀብ ሞ እንዲሁም በዲ ሳለሀብ ከሆነ ዲ ሞ ጨ ሳለሀብ ሕጋ ነ ን ሚ ጋገ ነድ ከ ጨ ጉዳ ሚኒ ሞ ከዲ አገልግሎ መ ቤ ድጋፍ ደብዳቤ ጂማ ብ አለበ

5) ኢን መን ፈ ድ ለመ ድ ከማመልከቻ ጋ ሚ ቡ ነዶቶ ሁሉም በሚመለከ ሕጋ አካል ደ መሆን አለባቸ

6) ሳለሀብ ለመ ፈለገበ ጀክ ዕ ድና ካ ል አ ሞ ማ ሳንክ ማ ጋገጫ ከማመልከቻ ጋ መ ብ አለበ

7) በ ህ አን ን አን (2)(ሀ) እ ከ (ሐ) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ለማ 44 ሞ ለማ ል ሚ ብ ኢን መን ፈ ድ ለማግ ነባ ጀክ አፈ ሞ ሀም ከመ (50%) በላ መድ ን ሚ ጋገ ድጋፍ ደብዳቤ ጀክ ከሚገ በ ኢን መን አ ዳደ መ በማ ብ ማ 4ፊ ሞ ማ ፈ ድ ኢን መን ሰ ድ ሞንበ ብቻ ሚፈ ድ ሆናል

12. ኢን መን ጀክ ድመ ማ ና ጀክ ግምገማ

1) ኢን መን ጀክ መጀመ ደ ጃ ማ ሚከና ነ ጀክ ን በመ በል ደ ጃ ላ ሆን ሞ ጀክ ን ባ ነ ማግ ና አለማግ በአም (5) ከ ና ላ በ ማ አለበ

2) ማን ሞ ጀክ ለ ን ና ሚ በ ጀክ ን ሚ ሟላ ከሆነ ብቻ ነ

3) ኢን መን ጀክ በሚከ ሉ ን ኔ መ ፈ ቶ ገመገማ -

- (ሀ) 4 ና ል ማን ጋገ መሆ
- (ለ) መና ክ ሎጂ አ ሞ ደ ጃ ሚ ል መሆ
- (ሐ) ጭ ሞን ሚ መነጭ መሆ
- (መ) ለ ደ ካ ል በ መሆ
- ( ) ዕድል ሚፈ መሆ
- ( ) በአካባቢ እና በማህበ ቡላ አሉ አ ማ ድ መሆ
- ( ) ገበ ሚፈ መሆ
- ( ) እንደ አ ፈላጊነ ከሌሎች ኢን መን ጀክ ቶ ጋ ድመ እና ድህ - ግን ነ ቶ

ማ ጋገጫ ገ ብቻ ማ ቻ ሚ ሆናል

4) መ ከማ ፈልጉ ኢን መን መ ኮች ጨ በቦ ድ ፈ ድና መ ን ገ ለባለሀብት ኢን መን ፈ ድኦ ሞ

14. ኢን መን ፈ ድኦ ና ባ

1) ኢን መን ፈ ድ በኢን መን ኦ ጁ ኦን (17) ን ኦን (1) መ በ ዓመ መ ደ አለበ

2) ኢን መን ፈ ድኦ ፈ ዱ ሚ ገለገልበ አንድአመ ጊ ባለ በአንድ ጊ መ ብአለበ

3) በባለሀብት ቸል ነ ና ፋ ደ ኢን መን ፈ ድ ደ ለ በ ዓመ በአም ህ (5,000.00) ብ ባ በመ ለአንድጊ ብቻ ደ ል

4) ባለሀብት ፈ ዱን ከ ደበ ን ኦን ን ጀም አንድ ዓመ ከ ፈ ዱ ሚ ሆናል

5) ባለሀብት ኢን መን ፈ ዱን ደ ን ለማ ና ከቢ ጋ ከ ማማበ ን ጀም ለአንድ ዓመ ን ሀም ከመ (50%) ደ ከ ፈ ዱ ሚ ሆናል

6) ባለሀብት በኢን መን ለመ ማ ከ ደ መ ክ ጨ ለቢ ዕ ናና ፈ ድ ጨ ኦ ከሆነ ለምንም ማ ን ፈ ዱ ል

7) በ ህ ኦን ን ኦን (1) ኦ ከ (7) ደነገገ ኦንደ በ ሆ ፣ ባለሀብት ፈ ዱን ማ ደ ልቻለ ከኦ ሞ በላ በሆነ ሞክን መሆ ንቢ ካመነበ ፈ ዱ ደ ል

8) ኢን መን ፈ ድ ፈ ዱን ከ አካል ጭ በሌላ በማን ሞ አካል ሊ ኦ ቸልም

15. ኢን መን ፈ ድ ማገድ ባ

1) ኢን መን ፈ ድ ሚ ገደ ፈ ዱን በ አካል ብቻ ሆናል

2) ኢን መን ፈ ድ በሚከ ሉ ሞክን ቸ ሊ ገድ ቸላል -

(ሀ) ክክለ ሆነ እና ን በ ጀክ አፈ ሞ መ ጃን ሞ ን ለሚመለከ ኢን መን ኦ ዳደ አካል ካላ በ

(ለ) ባለሀብት ሆነ ብሎ በማ ብ ሞ በቸል ነ ካ በ

(ሐ) ኢን መን ፈ ድ ሞ ዕድ ገ በማጭበ በ ከሆነ

(መ) ኢን መን ፈ ዱን ከ በ ዓላማ ጭ ከ ገለገለበ

( ) ጀክ በአካባቢ እና በ ና ላ ጉዳ ሚ ከ ል መሆ ል ን ባለ አካል ጋገ

( ) ለበ ምክን በደንቡ እና በደንቡ መ በ መመ ቹ መ ኢን መን ፈ ዱን ካላ ደ

( ) ህንደንብ መ በማድ ግ ሚ ን መመ ቹና ሌሎች አግባብነ ላቸ ሕጎችን ላልፎ ገ እንደሆነ ነ

3) ኢን መን ፈ ዱ ገደበ ባለሀብ ለዕገዳ ምክን ሆነ ን ጉዳ እንዲ ካክል ድ (6) ገ ል

16. ኢን መን ፈ ድን ለሌላ አካል ማ ላለፍ

1) ቢ ፈ ድ ኢን መን ፈ ድን ለሌላ አካል ማ ላለፍ አ ፈ ድም

2) በ ህ አን ን አን (1) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ባለሀብ ማመልከቻ አ ቦ ቢ ን በማ ፈ ድ ፈ ዱን ለሌላ አካል ማ ላለፍ ቹላል ሆ ም ማ ላለፍ ሚቶላ ሚክ ሉ ን መ ፈ ቹ ሚላብቻ ነ -

(ሀ) ሚ ላለፍላ አዲ ባለሀብ ኢን መን ፈ ድ መ ፈ ቹን ሚላ

(ለ) በሌሎች ኢን መን ፈ ድ ፎቶ ማ ከሆነ ማ እ መሆ ን ል ን ባለ አካል ማ ጋጫ ብ

(ሐ) ነባ ጀክ አፈ ም ከሀም ከመ (50%) በላ መሆ ቢ ጋገ

(መ) ድም ባለሀብ በኢን መን ጀክ ፈ ን ሀብ ና ንብ ከባንክ ብድ ና ጉዳ ቹ ነ መሆ ጋገ

( ) ቢ ባለሀብ ጀክ ን ሚ ላለፈ ሙሉ በሙሉ ም አክ ን ግ መሆ ን ጋግ በኢን መን አ ጁና ደንቡ መ ጀክ ባለቤ ማሚላ ለበ ን ሙሉ መ ፈ አሟል ገ ቢ በ ሁፍ ፈ ድላ ል

( ) ጀክ ለሌላ ባለሀብ በሚ ላለፍበ ሂደ ኢን መን መ ቤ ል መግባ በፍ ም አ ፈ ድም

17. ኢን መን ፈ ድ ፣ ገደና ለሌላ ገን ላለፍ ማ

1) ኢን መን ፈ ድ በቢ ና ገደ ከሆነ ምክን ን በመግለ ለሚክ ሉ አካላ እንዲ ደ ጋል -

(ሀ) ለባለሀብ

(ለ) ኢን መን ጀክ ለሚገ በ አ ዳደ መ

(ሐ) ለኢን መን ቦ ድ

(መ) ጀክ ከባንክ ንብ ን አ እንዲበደ ቢ ድጋፍ ደብዳቤ በድ

እንደሆነ ለአብዳ ባንክ

2) ኢን መን ፈ ዱ በ ባለሀብ ፈ ዱ ከ በ ን ጀም ገ ነበ ም ዱ እንዲ ለሚመለከ አካል ቢ ማ አለበ

ክፍል

አ አደ ፣ አ ብ አደ ፣ ከፊል አ ብ አደ ፣ ጋገ ኢን ቶ እና ሕብ ማህበ በኢን መን ቶ ላ ሚ ፋብ ዓ

18.አ አደ ፣ አ ብ አደ ፣ ከፊል አ ብ አደ በኢን መን ቶ ላ ሚ ፋብ ዓ

1) ማን ም አ አደ ፣ አ ብ አደ ፣ ከፊል አ ብ አደ በኢን መን ቶ ላ መ ማ ቶላል ሆ ም በ ህ ደንብ እን (13) ን አን (1)(ሀ) እና (ለ) መ ሚ ናገድ ሆናል

2) በ ህ እን (1) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ሚከ ሉ ን መ ፈ ቶን ሟላ በኢን መን መ ፍ ቶላል -

(ሀ) በአካባቢ አ ዳደ አካላ በኢን መን መ ፍ እንደሚቶልና አ ም እንዳለ በካቢቴ ለጉባኤ ደገፈ ደጋፍ ደብዳቤ ብ

(ለ) ሊ ማ በ ለሚፈልገ ኢን መን መ ክ ሚ ል ካ ል ሀ ከመ (20%) ማ ብ ሚቶል መሆ ጋገ

(ሐ) ደሞ ነበ በ ና መ ዳደ አሁን ለመ ማ ከሚፈልገ ኢን መን ጋ ከሆነ ለ ሀብ እንደ መ ገበ ካ ል ል ሆ ም ጨማ አ አም ከመ (15%) ካ ል ማ በ ል

(መ) ባለሀብ ሊ ማ ደ ጀክ ግብዓ ሚ ገ ከ ደሞ መ ዳደ ከሆነ አ አም ከመ (15%) ካ ል ማ በ ል

( ) አፈ ሙ በሚ መመ ሚ ን ሆናል

3) አ አደ ፣ አ ብ አደ ም ከፊል አ ብ አደ በኢን መን ላ ማ ከግል ባለሃብ ጋ በ ንጅ ለመ ከፈለገ ቢ ዕ ና መ አለበ ሆ ም ከባለሀብ ጋ በ ንጅ ሚከ ሉ ን ድመ ሁኔ ቶ ማሟላ ንበቢ መ ጋገ አለበ -

(ሀ) በ ንጅ ለመ ሚ ቶል ቢ ን ለአ አም (15) ዓመ ን ሚ ሕጋ ል መ

(ለ) ላ ከመ (30%) ካ ል አ ም ማ ባንክ ማ ጋገጫ በሁለ ገ ቶ መ ቡ

(ሐ) መ ሚገ በ ና ገ በ አግባብነ ሚ ሕጋ ነድ

(መ) ሚ ዳደ ደንብ በ ልና ማ ጀ ደ መሆ

19. ጋገ ኢን ቶ እና ሕብ ማህበ በኢን መን ቶ ላ ሚ ፋብ ባ

1) ማን ም ለመ ጋገ ሚፈልግ ኢን ሚከ ሉ ን መ ፈ ቶ ሚላ በኢን መን መ ፍ ቶላል -

(ሀ) ከኢን ቶ አ ዳደ መ ቤ ጋገ በ ም ክ ነ ብ

(ለ) በ ህ ደንብ አን (11) ን አን (1)፣ (2) እና (3) ደነገጉ ን መ ፈ ቶ አሟል ብ

(ሐ) በ ሁ አን ን አን (1)(ሀ) እና (ለ) እንደ በ ሆ ፣ ማን ም ባለሀብ ማሟላ ለበ ን መ ፈ ኮሟል ብ

2) ማን ም ሕብ ማህበ ለባለሀብ መ ን መ ፈ ከማሟላ በ ጨማ አግባብነ ባለ መ ቤ ደ መመ ቻ ሁፍና መ ዳደ ደንብ

3) ማን ም ኢን ሆነ ሕብ ማህበ ድሞ በ መንግ ድ ኢን መን ግባ ማከና ን አ ቶልም

ክፍል

ኢን መን ጀክ ል ሚፈ ምበ እና መ ሚ ላለፍበ ሁኔ

20. ኢን መን ጀክ ምምነ መፈ ም

1) ከአ ም በላ ሆነ ጉዳ ካላጋ መ በ ኢን መን ጀክ ምምነ ል ን ካለ አካል ጋ ጀክ በቦ ድ ከ ደ በ ን ጀም በአ ባ አም (45) ከ ና መፈ ም አለበ

2) በ ህ አን ን አን (1) ደነገገ ከአ ም በላ ሆነ ችግ አግባብነ ባለ ሕግ መ ሚ ጎም ሆናል

3) ኢን መን መ ምምን ሚከ ሉ ች ማካ አለበ -

(ሀ) ሕጋ ል መ

(ለ) ኢን መን መ ኪ ል ችና አድ

(ሐ) ጀክ ዓላማና አጭ መግለጫ

(መ) ኢን መን ሉ ሚ በ መን

( ) ኢን መን መ ኪ መን

( ) ባለሀብ መብ ናግዴ ች

( ) መንግ መብ ናግዴ ች

( ) ኢን መን መ ክክብ ሁኔ

( ) መብ ን ለማ ላለፍ

(በ) ኢን መን መ ኪ ል ለሚ በ ሁኔ

( ) ል ለሚፈ ምበ ዓ

(ቸ) ለልማ ና ም ማነ ሁኔ

(ነ) ኢን መን መ ለ ገን ለሚ ላለፍበ አግባብ

( ) ኢን መን መ ል ሚ ናበ ና ን ሚ በ ሁኔ

(አ) መ ሚለማበ መ ሃ-ግብ

4) በ ህ አን ን አን (1)፣ (2) እና (3) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ል ገባበ መ አግባብነ ባለ ሕግ መ በከ ማ ን ከገባ እና በሊ ሕግ ሚ ዳደ ከሆነ፣ ባለሀብ ከመ ኦ ዳደ አካል ጋ እንደገና ሊ ል በመፈ ም አግባብነ ባለ ሕግ መ ነ ን ሊ ጋ መክፈል አለበ

5) በህዳር ፳፯ (3) ደንብ እንደ በሆኑ ፡ አደ፡ አብ አደ ሞ ከፊል አብ አደ በኢን መን ላ ሚ ማ ከሆነ ሞ ኢን መን ጀክ ን ዳ ጓደ ሞ መብ ካለ ጭ ደ ሌላ አካል ካ ላለፈ ከበ አካል ሕጋ ሂደ ን ከ ሎ መ ኪ በመክፈል ሌላ ልመግባ አለበ

21. ኢን መን መ ማ ላለፍ

1) በገ ሆነ በከ ማ ኢን መን ልማ ለመ ማ ሚፈልጉ ግል ባለሀብቱ ፍ ሚ ለመው መ ከመንግ በሊ ሞ ከግል ባለ ፍ ጋ በሚደ ግ ሞምነ በኪ ማግ መብ አላቸ

2) ለኢን መን ሚ ል መ በገ ሆነ በከ ማ በማ ጋጀ ኢን መን መ ቤ ከመ ልማ መ ቤ በጋ ሞምነ በ ድሚ ለ ለ ኢን መን ፎቶ አ ጋጅ ደ መ መ አለበ

3) ጋጀ መ መ ን መ ጃ በግል በማደ ጀ በቢ ፍ መ ግቦ ቦ ዱ ሁን ለ ቸ ጀክ ፍ ሂደ ን ከ ሎ መ ላለፍ አለበ

4) ኢን መን ጀክ ሞምነ ል ከ ፈ መበ ን ጀም በሚ በአ አም (15) ከ ፍ ባለሀብቱ መ እንዲ ከብ ደ ጋል

5) ባለሀብቱ መ ን ከብ ማ ጋገጫ ካ ል

6) በህዳር ፳፯ (5) ደንብ እንደ በሆኑ ፡ ማ ጋገጫ ካ ሚከ ሉ ፍ ል -

- (ሀ) ባለሀብቱ / ድ ጅ መሉ ሞ፣
- (ለ) መ ሚገ በ አ ዳደ መ አድ (ን/ ዳ/ በሌ)፣
- (ሐ) ማ በ ኢን መን ፍና መ ክ፣
- (መ) መ መ ን በሄ/ ሞ በካ ፣
- ( ) በካ ሚገ ኤክ እና ኮ ዲኔ ፍ፣
- ( ) በካ ጫፍ አ ጫ አመልካች ሞልክ ፣

( ) ካ በ ንፍ ካ

( ) ካ ጋጀብ ጂ ኤ ዓ ነ ና ኤክ ና ኮ ዲነ ቸ፣

( ) ካ ን ጋጀ ባለሙ ሞ፣ ላጫ፣ ፊ ማ እና ን፣ እና ዓ.ም

(በ) ካ ን ደ አካል ሞ፣ ላጫ፣ ፊ ማ፣ ን፣ ፣ ዓ.ም እና ማህ ሞ

7) በ ህ አን ን አን (4) እና (5) መ መ ን ከበ ባለሀብብ ከአ ሞ በላ ሆነ ቸግ ካልገ መ በ መ ን ከ ደበ ን ጀም በ ድ (6) ደ ኢን መን ግበ መግባ አለበ

8) በ ህ አን ን አን (7) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ባለሀብብ መ ን ከ ከበበ ን ጀም በአንድ አመ ሀ አም ከመ (25%) ሞ 1/4 ን ማልማ ግዴ አለበ

22. ኢን መን ጀክ ል መፈ ሞ

1) ኢን መን ጀክ ዓ ነ ሞ ባለቤ ነ ለ በሕጉ መ ል ን ባለ አካል መፈ ሞ አለበ

2) ኢን መን ጀክ ዓ ነ ሞ ባለቤ ነ በ ህ አን ን አን (1) መ ፈ መ ኢን መን ጀክ ሊ ል ሞ ኪ ሞምን መፈ ሞ አለበ

3) ኢን መን ጀክ መ ል ኢን መን ለ ል ብሎ ሚ ሞ ሆ በ ህ ደንብ አን (21) ን አን (6) ሉ ቸን በመ ሞ በ ጨማ ባለሀብ ሞና አድ ላ ድሞና ለ ባለሀብ ሞና አድ ገባል

23. ለኢን መን አገልግሎ ማ ጋጅ መ

1) አ ብ አደ ቸና አ አደ ቸ ሆነ፣ ለ ፈ ሀብ ከለለ፣ ካ ና እምነ ፍ ቸ እንዲሁም ለሕ ብ አገልግሎ ብለ ለ መ ቸ ለኢን መን አገልግሎ አ ጋጅም

2) ማ ለማ መ ለኢን መን አገልግሎ እንዲ ል አ ደ ግም

3) ከሀ ቸና ከ ን ዳ ቻ ቸ ከሀም (50) ሜ በ ቸ ሚገ መ ለኢን መን

አገልግሎት ማሰጫ ምክርቤት

24. ኢን መን መ መ ምመብ ን ለሚ በ ጊ

- 1) ገ ኢን መን መ በሊ ከ ባለሀብት መ መ ምመብ ጊ ገደብ በ ህ ደንብ በአባ (ሐ) በ መ መ ሆኗል
- 2) ገ መ ባለ ለሕብ ም ባል ን እንዲለ ደ ግ በመ ላ ላደ ገ ማ ና ላፈ ንብ መ ካ ከፈለ ል
- 3) በ ህ አን ን አን (2) ገለ እንደ በ ሆ ፣ እንደአ ፈላጊነ በለ መ ም ክ ለ ጭመ እንዲ ገ ደ ጋል
- 4) በ ህ አን ን አን (2) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ባለሀብት መ ን እንዲለ ባደ ገ ፊዴ ል ም ክልል መገገ ካ መንሕግ መ ሚ ን ሆኗል
- 5) ከ ማ ኢን መን መ ለባለሀብት መ መ ምመብ በከ ማ አ ዳደ ሊ አ ጅ ሚደነገግ ሆ በ ህ ደንብ በአባ (ሀ) በ መ አግባብ ሊ ናገድ ችላል
- 6) ከ ህ በፊ ፈ ሙ ኢን መን መ ሎች በ ህ ደንብ ገ ሆኗል

25. ለኢን መን ግባ ሚ ል መ ሊ ክፍ መን ለመ ን

- 1) በገ ኢን መን ለሚ ማ ባለሀብት ች ገ ኢን መን መ ሊ ክፍ መን በ ሁ ደንብ በዕ ል (ለ) በ መ አግባብ ናገዳል
- 2) በ ሁ አን ን አን (1) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ገ መ ሊ ክፍ መን ከአም (5) ዓመ ባነ ጊ ሊ ል ም ሊ አ ችልም
- 3) በገ ኢን መን መ ማ ድንጋ ማና ኮ ብ ማ ሆነ መ በአካባቢ ኢን መን አ ዳደ መ ጋገ ላ ክፍል ችላል ሆ ም ባ ነ ሚ ባለሀብት መ ንከ ከበበ በ ድ (6) አቤ ከ በ ብቻ ነ
- 4) ማን ም ባለሀብት ኢን መን መ ሊ ክፍ በዓመ መጀመ መክፈል አለበ
- 5) ገ ኢን መን መ ሊ ክፍ በአባ (ለ) ደነገገ ን ን ኢን መን አ ፈ ሚ ኮሚ መ ሚገ በ ንነባ ሁኔ ግን ቤ በማ ገባ ደ ጃ ን ክፍ ና በማለ ናል
- 6) በከ ማ ኢን መን ለሚ ማ ባለሀብት ች ከ ማ ኢን መን መ ክፍ መን በከ ማ

ልማ መ ቤ በሚ ነ አገባብ ናገዳል

26. ኢን መን ጀክ ል ሚ በ ሁኔ ቾ

1) ኢን መን ጀክ ል በሚከ ሉ ምክን ቾ ሊ ቾላል -

(ሀ) በሁለ አካላ ምምነ ም በአንዱ ነ ማመ

(ለ) መንግ መ ን ለባለሀብ ከአ ም በላ በሆነ ምክን ላ ከበ ከሆነ

(ሐ) ባለሀብ ለበ ምክን በመጀመ ልማ ዓመ ቢ ን ሀ አም ከመ (25%) መ ላለማ ከሆነ

(መ) ባለሀብ ኢን መን መ ኪ ለሁለ (2) ከ ዓመ ልከፈለ ከሆነ

( ) ል መ በ ና ልማ አፈ ም ሉን ለማ ም አ ጋቢ ሆ ገ

( ) ባለሀብ ል በገባበ መ ላ በ ድ (6) ለ በ ምክን ልጀመ ከሆነ፣

( ) ባለሀብ መ ን ለ ገን ለቢ እ ናና ፈ ድ ላለፈ እንደሆነ

( ) መ ለሀ ብ አገልግሎ ማ ል አ ፈላጊ መሆ በመንግ መ ቤ በኩል ን፣

2) በ ሀ አን ን አን (1) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ኢን መን ጀክ ል ባለሀብ ከአካባቢ ማህበ ብ ግና ዓ ጨ ሆ ጎጂ ግባ ፣ በማህበ ቡ ንከ ላ አሉ ን ሚ ድ ድ ጊ ቾን እንዲሁም ከ ጀክ ንጋ በማገና ንጀል መፈ መ በሕግ ጋገ ል ሊ ቾላል

3) በ ሀ አን ን አን (1) እና (2) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ከ ማ ኢን መን ጀክ መ ሊ ም ኪ ል ሊ ሚቶለ ኢን መን ጀክ ል ል ን ባለ አካል ና ለከ ማመ አ ዳደ መ ቤ መ ጃ ብ ብቻ ነ

4) በ ሀ አን ን አን (3) መ ከ ማ ኢን መን ጀክ ል ል ን ባለ ኢን መን አ ዳዳ አካል ሉን መንግ መ ጀክ ለሚገ በ ከ ማ አ ዳደ ሊ ም ኪ ሉ እንዲ በ ሁፍ ማ አለበ

5) ከ ማኦ ዳደ መ ጉዳ ሚመለከ መንግ መ ቤ በ ህ አን ን አን (4) መ ኢን መን ጀክ ል መ ን ባ ጊ ህን ምክን በመግለ ኢን መን ጀክ መ ሊ ም ኪ ሉን በአ አም (15) ና ማ አለበ

6) በ ህ አን ን አን (1) እና (2) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ለገ ኢን መን ጀክ ቶ መ ል ጀክ በሚገ በ አካባቢ ባለ ኢን መን አ ዳደ መ ል

7) በ ህ አን መ ኢን መን ጀክ ል በመ ምክን ሊ ም ኪ ል መ ን በ መለከ ሚ ብ አቤ ም አለመግባባ እንደ ኢን መን ጉዳ አቤ ም አለመግባባ በ ህ ደንብ ደንጋጌ መ ሚ ሆናል

27. ኢን መን ል መ ሊ ከ ል ሚቶላ

1) ኢን መን ጀክ ል እና ሊ ም ኪ ል ባለሀብ ለኢን መን ደ ን መ አግባብነ ባለ ሕግ መ ንብ ን ከመ ላ በማን በ ድ (6) መል አለበ

2) ኢን መን ል ለማ ሚፈልግ ሉ ከመ በፊ (3) ድመ ማ ን መ አለበ

3) በ ህ አን ን አን (1) መ ባለሀብ ንብ ን በማን መ ን ልለ እንደሆነ ቢ ለሚመለከ ቸ አካላ ጉዳ ን በማ ግል ጩ በማ ባለሀብ ንብ ን በመ ሊ ነ ቶላል

4) በ ህ አን በን አን (3) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ በ ጭ ከ ገ ገን ብ አ ዳደ ጨ ብቻ ን ለባለሀብ ል ባለሀብ ለመ በል ፍ ደ ካልሆነ በፍ ድቤ በማ ን መንግ እንዲ ደ ጋል

5) መ ን ከበ ባለሀብ አ አደ ፣ አ ብ አደ ፣ ከፊል አ ብ አደ ም ጋገ ኢን ከሆነና ካላለማ ሉ መ መጀመ ደ ጋጀበ አግባብነ መለ ል

28. በኢን መን መ ል ገ ባለሀብ መ ሊ ም ኪ መብ አ ገን ብ

ሚበደ በ ሁኔ

1) ኢን መን ል በመግባ ለኢን መን ጀክ መ ደ ባለሀብ በመ ላ ፈ ንሀብ በማ ገን ብመበደ ሚቶላ ሚከ ሉ መ ፈ ቶ ሚሉብቻ ነ -

(ሀ) ጀክ ኦፊ መጠን በ ዓመ ሀ ኦፊ ከመ (25%) መድ በሚመለከ ኢን መን መ ቤ ጋገ ስህም ከመ (50%) ለማ እንደሆነ

(ለ) ጀክ ደ ልማ ለመግባ ካ መ ገበ ካ ል ላ ከመ (30%) ላ ማ ለፍ ባ ከመ (70%) እንደሚ ፈልገ ጀክ ከሚገ በ ኢን መን ኦ ዳደ መ ማ ጋገጫ ገ ስቢ ምንብቻ ነ

(ሐ) ባንክ ብድ ድጋፍ ደብዳቤ ባለሀብ ሚ ገ እንድ ገ ብቻ ሆ ከእንድ ባንክ በላ ድጋፍ ደብዳቤ ኦ ፍም

2) በ ሀ ኦን ን ኦን (1)(ሐ) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ማ ፋሬ ለሚ ባለሀብ ለሁሉ ገ ባንክ ድጋፍ ደብዳቤ ል

3) ኢን መን ኦ ዳደ መ በ ሀ ኦን ን ኦን (1) እና (2) ከ ደነገገ ጨ ለሚ ብድ ሕግ ነ ኦ ም

4) ኢን መን መ ን ም መ ባለቤ ነ ማ ጋገጫ ም ክ ኦ ከባንክ መበደ ኦ ቻልም ፈ ም ቢገ ለምንም ማ ን መ ል ል

29. ል ኢን መን እቤ ስ ግባ መ

1) ማን ም ባለሀብ ከኢን መን ል መ ጋ በቢ ሚ ላለፍ ኦ ዳደ ኔንበመ ም ለቦ ዱ እቤ ማ ብ ቶላል

2) በቢ በ ኦ ዳደ ኔ በመ ለቦ ዱ ሚ ብ ማን ም እቤ ባለሀብ ኔ መ ን ካ በ ን ጀም በ ላ (30) ስ መ ብ ኦለበ

3) ቢ ኔ ሐፍ ጂ ኔ ከ ላለፈበ ን ጀም በ ባ (7) ስ ለባለሀብ ል

4) ባለሀብ ጀክ ሚገ በ ኦ ዳደ መ እቤ በአግባቡ ምላ ኦል ም ብሎ ምን እንድ ደ ጃ ከፍ ላለ ኦ ዳደ መ ኢን መን ን በበላ ነ ለሚመ

አካል ባል

5) በ ሁኔታ ገንዘብ (1) እና (2) ደንብ እንደ በ ሆኖ ባለሀብት በ አቤቶች ምላሽ በ ሁፍ ለአቤቱ አባል መሆን አለበት

6) ቦድን በሌላ አቤቱ ላይ ከ በበጎ ገንዘብ በ ል (60) ናይቲ ል

7) ቦድን ኔቶ ራይት ኔቶ ከ ላላፈበ ገንጀም በ ባ (7) ናይቲ በ ቦድን ሕግ ቤት አማካኝ ለባለሀብት ል

30. ኢን መን ል ምምን ሚ ቸ መብት ናግዴ

1) ማን ም በኢን መን ማ ባለሀብት ሚክሎ መብት ናግዴ ቸ አሉ -

(ሀ) ኢን መን ል ዲቦት ለደ አግባብ ም ና አገልግሎት ለመሆን ሚ ቸ ለ ገንዘብ ለአድሎ ማግ መብት ፣

(ለ) በኢን መን ሕግ ሚ መ ገንጠል ቸ ና መብት ቸን መ ም መብት ፣

(ሐ) ኢን መን ገንበባ ል መ ማልማት

(መ) ና ደህንነት መ በ ና ማ በ ግዴታ ፣

( ) ለኢን መን ደ ገንዘብ ና ነ-ምዳ መ በ ግዴታ

( ) ኢን መን በ ዓመት ሀ አምስት ከመ (25%) ማልማት ና መፈ ም ግዴታ ፣

( ) አግባብ ላቸ ገንዘብ ኢን መን ሕግ ቸን መ በ ግዴታ

2) ማን ም ኢን መን አ ዳደ መ ቤት ሚክሎ መብት ናግዴ ቸ አሉ -

(ሀ) ባለሀብት ገንዘብ መን መ ጀምሮ ፣

(ለ) ባለሀብት ጀክ መክ ል፣ መገምገም፣ ግብ-መል መ ና ማ ካከ እ ም እ ምጃ መ ድ፣

(ሐ) ሕግ በሚፈ ደ ና በሚ አግባብ ኢን መን ጀክ ገንዘብ ና ማ በ ፣

(መ) ባለሀብብ በሕግ አግባብ ንመብት እንዲሞላ ምሳሌ ግና ምላ መ

31. ክሎሚ ግግ ፣ ዕድል ፈ ስ ማህበ ስ ማበ ከ ል

- 1) ማን ም ባለሀብብ በ ጀክ ሚ ማቸ ን ክሎሚ ቶ በም ስ በአገልግሎ ላ ለ አሉ ን ከሌለ በ በነ ማ ጋገ ግዴ አለበ
- 2) በ ሁ አን ን አን (1) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ ሚሊ አሉ ን አን መን አ ዳደ መ ን መነ ሆንብቻ ባ ነ ል
- 3) ክሎሚ ግግ ባ ስ ጪ ሚፈ ሙብ ግግ ል ስ ባ ብ ለ ማ ጋገጫ በፊ ማ ደገፈ ነድ ብቻ ባ ነ ል
- 4) ማን ም ባለሀብብ በ ጀክ ሚ ቸ ን ቸ አካባቢ ን ጎቶ ማከለ መሆን አለበ ም እንደሚከ ለ ስ ል -

(ሀ) በመጀመ ጀክ ግበ ዓመ አ አም ከመ (15%) ለ ነ እና ሀ አም ከመ (25%) ሚ ለ ን ሚና ጊ ባለሙ ከአካባቢ ማህበ ብ መ ግዴ አለበ

(ለ) በ ሁ አን ን አን (4)(ሀ) ደነገገ እንደ በ ሆ ፣ በዓመ ጀክ አፈ ም ደ ጃ ድ በ ዓመ በሁለ ም ምድብ ሀ ከመ (20%) እ ደገ ሚና ጊ ባለሙ ከአካባቢ ማህበ ብ መ ግዴ አለበ

- 5) አን መን ጀክ አካባቢ ን ባህልና ግ ብ መ አለበ
- 6) አን መን ጀክ ለአካባቢ ህብ ብ ማህበ አገልግሎ ማበ ከ ግዴ አለበ
- 7) አን መን ጀክ አካባቢ ን ነ-ምህዳ ስ አካባቢ ንነ መ በ ግዴ ን መ አለበ ጫካመን ደ ልማ ገባ እንደሆነ በ ፍ ም ክ አ ከመ (10%) ክሎ ማ ደገ ግዴ አለበ

ክፍል አ

አን መን ማበ ቻ፣ ስ እና በ

32. ማበ ቻ

- 1) በክልሉ ልንሆን ለኢንመን ማበቻ ችሎታ ለባለሀብቱ ችሎታ ችላል
- 2) በክልሉ በልደጋፍ ማበቻ ሚባቸው ኢንመን ዓይነቶች መንገድ ሲሆን ለደጋፍ ደንብ ሚንሆን ሚከሉ ማበቻ ደጋፊዎች ባለሀብቱ ሊሞኙ ችላል-

(ሀ) ገቢ ግብ እፎ ሚኦንዲሆ ደጋል

(ለ) ኦኦደ፣ ኦብኦደ ስፊል ኦብኦደ ለባለሀብቱ ከሚካል መንከኦ ኦሞ ኦከላ ከመ (15-30%) ን ለፈድ ችላል

(ሐ) ልገበ በመፍ ሞና ኦገልግሎ ሚበንሁኔ ማመቻቸ ኬጅ፣ ባና ሞን መጨ ገበበኔ ሚመብሁኔ ማመቻቸ

3) ኦኦደ፣ ኦብኦደ ስፊል ኦብኦደ በልደጋፍ ማዕፍ ሚገበሁኔ መቻቻል

4) ህኦን ኦፈ ሞበደንቡ መበሚ መመ ሚንሆናል

33. ኢንመን ስና በ

1) በክልሉ ሚካሄደ ንማን ሞኢን መን ጀክ ሚናገደ በሕግ ኦግባብና ከኦደል በዳሁኔ ብቻ ሆናል

2) በክልሉ ሚገበሁሉም ኢንመን ጀክ ችኦኩል በናኦንክብካቤ ለኦደሎ ገሉ

3) መንግ ኢንመን ጀክ መን ለሕብ ሞሊ ድ ችላል ሆ ሞግን ጀክ መድኦግባብነ ባለካሕግ ስል

4) ማን ሞክልሉ መንግ ኦካል በኢንመን ላ ሚደንኦ ሞጅ በድሚ ለቢ ማናቢ ንማጋገጫ ማግኦለበ

5) ለሕግ ኦግባብ በኢንመን ላ ሚድኦ ሞጅ ሁን ኢንመን ኦደ መበሕግ ከላከል

34. ኦንድ ማዕከል ኦገልግሎ

1) ኦንድ ማዕከል ኢንመን ኦገልግሎ በቢ ኦና በደጃ ባሉ መቼ ደጃል

2) ከኢን መን ጉዳ ት ጋ በ አንድ ማዕከል አገልግሎ መ ላገብ ለባቸ ክልሉ መንግ መ ቤ ት በአ ጅና በ ህ ደንብ ድንጋጌ ት መ ሚክ ሉ ን ግዴ ትን መ አለባቸ -

(ሀ) ከኢን መን ጋ ነ ላቸ ን አገልግሎ ት በቢ ዴ ክ አደ ጅ በ ካ ባለሙ በሙሉ ል ን ገብ ል

(ለ) በቢ በአንድ ማዕከል አደ ጃጃ አገልግሎ ሚ ባለሙ ሙሉ ምና ክብ በቢ ት በጋ በ ሆናል

(ሐ) በአንድ ማዕከል አገልግሎ ሚገ ባለሙ ደመ ፣ ማ ምና አ ላ ና አ ዓ ቢ ሆናል

(መ) በአንድ ማዕከል አገልግሎ መደቦ አገልግሎ ሚ ነ ለሁሉ ም መ ቤ ት ሆናል

( ) በአንድ ማዕከል አገልግሎ ሚ ገለግል ባለሙ በሕግና አ እንዲሁም በዕ ና በክህሎ ማ ል ንና ማብ ላገብ ካ መ ቤ ሆናል

( ) ባለሙ ከአም አመ በላ በመደቡ ቢ ገለግልና ካ መ ቤ ሚ ለመሆን ቢፈልግ መ ቤ መደብ ካለ ብሎ ሊ ትላል ኢን መን ቢ ልምድ ል

( ) ሌሎች ጉዳ ት በሚ መመ ና ል ምምነ ናሉ

3) በኢን መን አ ዳደ መ ከኢን መን ቢ ካ በ ጨማ አንድ ማዕከል አገልግሎ ሚ ደ ጁ መ ቤ ት ሚክ ሉ ሆናሉ-

(ሀ) ገቢ ት መ ቤ ፣

(ለ) ንግድና ገበ ልማ መ ቤ ፣

(ሐ) ገ መ አ ዳደ መ ቤ ፣

(መ) ከ ማና መ ልማ ልማ መ ቤ ፣

( ) ደንና አካባቢ በ ልማ መ ቤ ፣

( ) ሌሎች መ ቤ ቶ ኦ ፈላጊነ ቸ መንበ በ ሁ ደንብ ኦፊ ሞ መ ሊጨመ ችላሉ

ክፍል አም

ኢን መን አ ዳደ አካላ መ ም፣ ል ንና ግባ

35. ቦ ድእና ለ ኮሚ ቶ መ ምና ነ

- 1) ክልሉን ኢን መን በበላ ነ ሚመ ኢን መን ቦ ድ በኢን መን አ ዳደ አ ጅ ----- አን (36)ን አን (1) ደነገገ በ ህ ደንብ ፈ ማል
- 2) ቦ ዱ ነ ለክልሉ መንግ መ ዳደ ምክ ቤ ሆናል
- 3) ቦ ዱ ከ ባ እ ከ አ አንድ (7-11) አባላ ን ሚ ሆ እንደአ ፈላጊነ አባላ ሊጨም ም ሊ ን ችላል
- 4) ቦ ዱ አባላ በ ህ ደንብ እንደሚከ ለ ደ ጃል -

(ሀ) ክልሉ ዕ መ ዳደ ም ካ ----- ብ ቢ

(ለ) ኢን መን ቢ ላፊ ----- ሐፊ

(ሐ) ዕ መ ዳድ /ቤ ላፊ ----- አባል

(መ) ንግድና ገበ ልማ ቢ ላፊ ----- አባል

( ) ገቢ ቶ ቢ ላፊ ----- አባል

( ) ግብ ና ቢ ላፊ ----- አባል

( ) ዕድል ፈ ና ኢን ልማ ቢ ላፊ ----- አባል

( ) ደንና አካባቢ በ ልማ ቢ ላፊ ----- አባል

(በ) ኢንዱ ልማ ቢ ላፊ ----- አባል

( ) ከ ማና መ ልማ ቢ ላፊ ----- አባል

(ቸ) ባህልና ም ቢ ላፊ ----- አባል

5) ቦድካባላ እንደአ ፈላጊነ በዕመ ዳድ ሚሙ ሞሚ ነ አባላ ል

36. ቦድ ብባቶ

1) ቦድ ብባብ እንድጊ ከናናል ሆሞአ ፈላጊ ሆ ገ ሞአ ቸኳ ጉዳ በማናቸ ሞጊ ብቢ ሊ በብ ቸላል

2) ከግማ በላ ሚሆ ቦድካባላ ከ ገ ሞልዓ -ጉባዔ ሆናል

3) ቦድ በሚ ቡ ኢን መን ጉዳ ቸላ አ ቸን በመ በና በመ ጃላ መ በማካሄድ ኔ ልፋል መፍ ሔሀ ቦቸን ድል

4) ማናቸ ሞ ሚመለከ ክልሉ መ ሞ መንግ መ ቤ ቦድ ኔ ቸንና መፍ ሔሀ ቦቸን ፈ ማል

37. ጉባዔ ህፈቤ

ዕመ ዳድ ህፈቤ ጉባዔ ህፈቤ ሆ ገለግላል

38. ቦድ ማአ

ቦድ አላ አ ሚመ በ፣ ብባቶ ሚካሄዱበ፣ ሚቸ ጉዳ ቸሚ በብ እና ኔ ቸ ሞ መፍ ሔሀ ቦቸ ሚ በን ዓ ሚ ንመመ ል

39. ኢን መን ቦድና አፈሚቸል ንና ግባ

1) ቦድ ል ንና ግባ በኢን መን አ ዳደ አ ጅ ----- አን (38) ን አን (1) እ ከ(13) በደነገገ መ በህደንብ ፈሚ ሆናል

2) ን፣ለክልልና ለን ሆ ከ ማአ ዳደ እና ዳኢን መን ን በበላ ነ ሚመ አካል ኢን መን አ ፈሚ ኮሚ ብሎ በኢን መን አ ዳደ አ ጅ ----- አን (40)፣ (41)፣ (42) እና (43) እንደ ደሞ ከላቸ ደነገጉ በህደንብ ፈሚ ሆናሉ

3) ኢን መን አ ፈሚ ኮሚ ነ ለ አ ዳደ /ቤ ሆናል

4) ኢን መን አ ፈሚ ኮሚ አባላ በህደንብ እንደሚከ ለ ደ ጃል -

(ሀ) ናአ ዳዳ ሞ ካ ----- ብቢ

- (ለ) ምክ ልክ ዳዳ ----- ም/ ብ ቢ
- (ሐ) ኢን መን መም ላፊ ----- ሐፊ
- (መ) ኦ ዳደ /ቤ ላፊ ----- ሉ-ጉባኤ
- ( ) ግብ ና መም ላፊ ----- አባል
- ( ) ገቢ ች መም ላፊ ----- አባል
- ( ) ከ ማና መ ልማ መም ላፊ ----- አባል

5) ንኢን መን አ ፈ ሚ ኮሚ ል ንኛ ግባ በኢን መን ኦ ዳደ ኦ ጅ -----
 - አን (40) ን አን (1) እ ከ (10) በ ደነገገ መ በ ህ ደንብ ፈ ሚ ሆናል

6) ዳ እና ነ ለ ን ሆ ከ ማ ኦ ዳደ ኢን መን አ ፈ ሚ ኮሚ አባል
 በ ህ ደንብ እንደሚከ ለ ደ ጃል -

- (ሀ) ዳ/ ከ ማ ኦ ዳደ / ና ኦ ዳዳ ም ካ ብ ቢ
- (ለ) ዳ/ ከ ማ ኦ ዳደ / ምክ ልክ ዳዳ ም/ ብ ቢ
- (ሐ) ዳ/ ከ ማ ኦ ዳደ /ኢን መን /ቤ ላፊ ሐፊ
- (መ) ዳ/ ከ ማ ኦ ዳደ /ቤ ላፊ ሉ-ጉባኤ
- ( ) ዳ/ ከ ማ ኦ ዳደ /ቤ ላፊ ች አባል
- ( ) ከ ማ ኦ ዳደ ማ ጋጃ ቤ ላፊ አባል

7) ነ ለ ን ሆ ከ ማ ኦ ዳደ ኢን መን አ ፈ ሚ ኮሚ እና ዳ ኢን መን
 አ ፈ ሚ ኮሚ ል ንኛ ግባ በኢን መን ኦ ዳደ ኦ ጅ ----- አን (42) እና
 (43) እንደ ደም ከ ላቸ በ ደነገገ መ በ ህ ደንብ ፈ ሚ ሆናል

ክፍል ድ

40.አ ዳደ እ ሞጃና ማ ን ሚ ፋ ዓነ ቾ

1) በኢን መን አ ዳደ እ ጅና በ ህ ደንብ አ ዳደ እ ሞጃና ማ ን ሊ ዳ ሚቶሉ ፋ ቾ እንደሚከ ለ በ ህ ደንብ ፋ ዓ ነ ቾ ብለ ገል ል-

(ሀ) ባለሀብ ኢን መን ንከ ፈ ደ መ ክ ጨባላ ፈ ደ መ ክእ ከ ገ

(ለ) ባለሀብ ኢን መን ፈ ዳን በአግባቡ ማ ድ ከሆነ

(ሐ) ፈ ዳን አግባብነ ባለ ኢን መን መ ቤ ፈ ድ ለሌላ አካል ካ ላለፈ

(መ) ኢን መን ፈ ዳን በማ ና በመ ሞ ማ ገባ ን መብ ና ሞ አግ እንደሆነ

( ) በ ህ ደንብ በ ደነገገ አግባብ እ ለማ ካልሆነና ልማ አፈ ሙ ደካማ ከሆነ

( ) ባለሀብ ለኢን መን ዓላማ ከበ ንመ ከዓላማ ጨእ መ ከሆነ

( ) ባለሀብ በኢን መን ሉመ ግዴ ን ማ ሆ ከ ገ

( ) ባለሀብ ኢን መን ን ሞ ማ ለልና ማጭበ በ ግባ ገብ ከ ገ ና በሕግ ከ ጋገ

( ) ባለሀብ ኢን መን ማበ ቻ ዶ ከዓላማ ጨእ መ መሆ ከ ጋገ

(በ) ባለሀብ ኢን መን መ ንከ ፈ ደ ና ከ ህ ደንብ ድንጋጌ ጨ ዶ እንደሆነ

( ) ባለሀብ አካባቢ በ ና እንክብካቤ ላፊነ ማ ከሆነ

(ቸ) ባለሀብ ከሕግ አግባብ ጨ ኢን መን መ ን ለሌላ አካል ካ ላለፈ

( ) ባለሀብ ለኢን መን መ ጅና አፈ ሞ ለሚመለከ ኢን መን መ ቤ አለመ ና ለመ ፈ ደ አለመሆን

2) በ ህ አን ን አን (1) ፋ ቾ እንደ በ ሆነ ፣ በአ ጅና በ ህ ደንብ ከ ገለ ጨ ፋ ቾ በኢን መን ጀክ ፈ መ ገ ፋ ብለ ዳሉ

3) በ ህ አን ን አን (1) እና (2) ገለ ፋ ቾ ፈ ሞ ገ ሚከ ሉ ን ማ ካከ ና እ ሞ እ ሞጃ ለመ ድ በ ህ ደንብ ደንግጓል-

42. ኢን መን ጉዳ አለመግባባት አፈ እና ግባ ዓ

- 1) በኢን መን ጉዳ ላ በመንግ ር በባለሀብ መካከል ሚኒ ማን ም አለመግባባት በ ም በድ ድ ለፈ ችላል
- 2) ማን ም ኢን መን አለመግባባት ር ግባ ኦ ዳደ እ ምጀ ከ ደበ ን ጀም ለእ አም (15) በ ከ ር ብቻ ባል ህ ካልሆነ ባ ነ ኦ ም
- 3) በቢ በ መጨ ኦ ዳደ ኔ በመ ለቦ ዱ ሚ ብ ማን ም አቤ ባለሀብ ኔ መ ን ካ በ ን ጀም በ ላ (30) ር መ ብ አለበ
- 4) ማን ም ባለሀብ በቢ ሚ ላለፍ መጨ ኦ ዳደ ኔን በመ ም ለቦ ዱ አቤ ማ ብ ችላል
- 5) በ ህ አን ን አን (1) ደንገገ እንደ በ ሆ ፣ ኢን መን ል መ ን ም ኢን መን ፈ ድ መ ን በ መለከ ለ አካል መጀመ ን ጀክ በሚገ በ አካባቢ ል ን ላለ በላ አካል ማ ብ አለበ
- 6) በ ን ም በ ዳ ቦ ል ፈ ር ምላ አ ኪ ካልሆነ ለኢን መን ቢ በ ሑፍ ባል ቢ በለ ን በአ አም (15) ር ምላ በ ሑፍ ለ አ ቢ ል
- 7) ቢ በ ኔ ላ ለ አካል ን ለቦ ዱ ማ ብ ችላል በቦ ድ ሚ ኔ መጨ ሆናል
- 8) ቦ ዱ ኔ ሚመለከ ማን ም ክልል መንግ አካል ኔ ን ማክበ እና በ ኔ መ መፈ ምግዴ አለበ

43. ኢን መን ኦ ዳደ አካላ ነ

ማናቸ ም ክልሉ ኢን መን ኦ ዳደ አካል በማን ም ደ ጀ ባሉ ኢን መን ጉዳ ች ላ በሚ ኔ ች፣ በሚፈ ሙ ፋ ምክን በመንግ ም በሕ ብ ም ላ ጉዳ ደ እንደሆነ በፍ ሐ ብሔ ሕግ ር ል እና ጋ ነ ቸ ል

44. መ ባበ ግዴ

- 1) ማን ም ለ ህደንብ ላ መ ል መ ባበ ግዴ አለበ
- 2) ማን ም ባለሀብ ክልሉ ኢን መን አ ዳደ ለመ ን ን አ ጀና ደንብ ፈ ሚ እንዲሆን አ ፈላጊ ብብ ና ክክለ ማ ጃና መ ጃ መ ግዴ አለባቸ
- 3) ከኢን መን ጋ በ አገልግሎ ሚ ማን ም ፣ መንግ መ ቤ ፣ ኢን መን አ ዳደ አካልና መንግ ህደንብ ፈ ሚ እንዲሆን መ ባበ ግዴ አለባቸ

45. መ ጋገ ድጋጌ ቾ

ህደንብ ከመ በፊ በ ላ ነበ ኢን መን ጀክ ቾ ህደንብ ከ ደ በ ን ጀም በ ሁደንብ ሚ ዳደ ሆናል

46. ደንብ እና መመ ማ ል ን

- 1) ኢን መን ቢ ህንደንብ ላ ለማ ል ማ ፈ ሚ መመ ሊ ቾላል
- 2) ቦ ዱ በ ህደንብ በ ደነገ መ መመ ሊ ቾላል

47. ደንቡ ላ ሚ ልበ ጊ

ህደንብ በደቡብ ኢ ክልላ መንግ በኢን መን ቦ ድ ድ በደቡብ ነጋ ጋ ሞ ከ በ ን ጀም ላ ሚ ል ሆናል

ህደንብ በቦ ድ ከ ደ በ ከ **ኔ** -- ን **2016** ዓ.ም ጀም ና ሆናል

ላ ደ

ኔ - ን ዓ.ም

ላሁን ከበደ

ደቡብ ኢ ክልላ መንግ ዕ መ ዳድ

አባ ሀ

በደቡብ ኢ ክልላ መንግ በከ ማ ኢን መን መ ላ ለሚደ ጉ ለ ለ ፎች ፈ ደ መ ል መን

መ ፋ በካ	ሚከና ኢን መን ፎች ል መን							
	ሁለገብ ህን	ማህበ ማ	ባለኮከብ ሆ ል	ና ሎጅ	ል እ	ነዳጅ ማደ ፣ ሆ ልና ሞ ል	አሞ ች ኢንዱ	ሌሎች ማህበ አገልግሎ ች
ከ1,000 በ ች	40	40	0	0	0	35	0	45
1,000-3,000	40	45	45	40	0	40	40	45
3000-10,000	45	45	50	45	50	0	45	45
ከ10,000 በላ	45	50	0	0	50	0	0	0

ማ -

በ ን (0) ብሎ ለ ገለ ኢን መን ፋ በ መ መ ፋ ኢ ናገድሞ ማለ ነ

አባ ለ

በደቡብ ኢ ክልላ መንግ ለእ ሞ ለሌሎች ኢን መን ሚ ል ገ መ ኪ መን በ ንደ ጃ

	መ ሚገ በ ን	ዓመ መ ኪ መን በሄክ /ብ		
		1 ደ ጃ/ከፍ	2 ደ ጃ/	ከእ ጨላሉ ኢን መን ፎች
1	ጌዴ	220.00	140.00	180.00
2	ላ	210.00	130.00	170.00
3	ጋሞ	210.00	130.00	170.00
4	ጎፋ	210.00	130.00	170.00
5	ባ ኬ	160.00	120.00	130.00
6	አ	180.00	127.00	145.00
7	ደቡብ ሞ	190.00	129.00	155.00
8	አሌ	160.00	120.00	140.00
9	ኮን	160.00	120.00	135.00
10	ጋ ዱላ	160.00	120.00	140.00
11	ቡ ጂ	160.00	120.00	135.00
12	ኮ	170.00	125.00	145.00

አባ ሐ

በገ መ ለሚደ ጉ ለ ኢን መን ፎች ፈ ደ ከፍ መ ኪ ል መን

መ ፋ በሄ/	በ ናብ ልማ ዓመ		በመ ልማ ዓመ		ግብ ና	ዓመ እን ልማ	ደን ልማ	በገ መ ለ ሚደ ጉ ሌሎች ሆ ል፣ ሞ፣ ኢንዱ ፣ ማህበ አገ/ ፣
	ሚ ክል	ዓመ ክል	ሚ ክል	ዓመ ክል				
ከ200 በ ች	35	30	40	35	35	25	35	45
200-500	40	35	45	40	40	30	40	45
ከ500 በላ	45	40	50	45	45	35	45	45